

ఎంపిఎస్‌ఎస్ బ్రావ్ -4

మోస్ట్ వెల్స్ ర్ ఆఫ్స్‌స్‌ర్ ఎగ్జిక్యూటివ్ జనరల్ స్టడీస్ పేపర్ -1

Exam Held On: 08-08-2010

1. ప్రణాళికా సంఘ షైర్స్ ?	(3)	12. ఏ దేశంలో ఇంటర్వెట్ ఉపయోగదారులు ఎక్కువగా ఉన్నారు? (1)
1) భారత రాష్ట్రపతి 2) మాంటోక్ సింగ్ అప్పువాలియా		1) చైనా 2) దక్కిణాప్రికా
3) ప్రధానమంత్రి 3) డా. హమీద్ టండన్		3) బంగాదేశ్ 4) దక్కిణ కొరియా
2. ప్రసిద్ధ అపోర పథకం' ప్రారంభమైన సంవత్సరం? (3)		13. ప్రివెస్ట్ ఆఫ్ టోర్పరిజమ్ ఆట్ (POTA) అమలులోనికి వచ్చిన సంవత్సరం? (3)
1) 1970 2) 1972		1) 2004 2) 2005
3) 1977 4) 2005		3) 2002 4) 2008
3. హగెనికల్ త్రాగునీటి పథకం ఏ రాష్ట్రాల మధ్య వివాదాస్పదమైనది? (4)		14. 13వ ఆర్థిక సంఘ షైర్స్ ఎవరు? (4)
1) అంధ్రప్రదేశ్ మరియు కర్నాటక		1) మన్. మోహన్ సింగ్ 2) విజయ్ కల్యాం
2) కర్నాటక మరియు మహారాష్ట్ర		3) సి. రంగరాజన్ 4) పి. చిదంబరం
3) కేరళ మరియు కర్నాటక		15. ఇటీవలి నియోజక వర్గాల పునర్విభజన (డిలిమిటేషన్) కమీషన్ షైర్స్ ఎవరు? (1)
4) తమిళనాడు మరియు కర్నాటక		1) కులదీప్ సింగ్ 2) అప్పువాలియా
4. సెజ్ (SEZ) అనగా? (1)		3) కర్తు సింగ్ 4) భూటా సింగ్
1) స్పృష్ట ఎకనమిక్ జోన్		16. ప్రస్తుత ప్రధాన ఎన్నికల కమీషన్ ఎవరు? (2)
2) స్పృష్ట ఎలక్ట్రానిటి జోన్		1) యన్. గోపాలస్వామి అయ్యంగర్
3) స్పృష్ట ఎన్వోరాన్ మెంటల్ జోన్		2) నవీన్ చాండ్
4) సోషల్ ఎకనమిక్ జోన్		3) టి.యన్. శేషన్
5. 2001 జనాభా లెక్షల ప్రకారం ఏ కేంద్రపాలిత ప్రాంతంలో అధిక అక్షరాస్పద ఉన్నది? (3)		4) ఖురేష్
1) పుదుచ్చేరి 2) చండ్లిఘర్		17. 'షై కంట్రీ - షై లైఫ్' పుస్తక రచయిత? (4)
3) లక్ష్మీప్రీవ్ 4) దాద్రానగర్ హవేలి		1) అటల్ భింపి వాజ్పొయి 2) టి.యన్.శేషన్
6. సార్క్ సభ్యత్వం లేని దేశాన్ని గుర్తించుము? (4)		3) నారా చంద్రబాబు నాయడు 4) యల్.కె. అద్వాని
1) భూటాన్ 2) బంగాదేశ్		18. 2009వ సంవత్సరాన్ని ఐక్యరాజ్యమయితి ప్రకటించిన విదం? (2)
3) మాల్టీవ్యుతులు 4) మయ్యార్		1) అంతర్జాతీయ బాలల సంవత్సరం
7. 2001-2010 దశాబ్దాన్ని సార్క్ ఏ విధంగా గుర్తించింది? (2)		2) అంతర్జాతీయ జ్యోతిష్య సంవత్సరం
1) పేదరిక నిర్మాలన 2) పిల్లల హక్కులు		3) అంతర్జాతీయ పోలియో సంవత్సరం
3) ఉపాధి కల్పన 4) క్రీడల అభివృద్ధి		4) షైవేషీ కావు
8. నేపస్ట ఎయిట్టు కంట్రోల్ ఆర్టాఫేషన్ ప్రారంభమైన సంవత్సరం? (3)		19. రాష్ట్రాలలో రాష్ట్రపతి పాలనకు ఉద్దేశించబడిన ఆర్టికల్ ? (2)
1) 1980 2) 1982		1) 352 2) 356
2) 1992 4) 1999		3) 360 4) 370
9. 2009 సాధారణ ఎన్నికలు ఎన్ని దశలలో జరిగాయి? (3)		20. క్రింది వానిలో రాష్ట్రపతి ఎన్నికలలో ఓటు వేయనివారు? (4)
1) మూడు 2) నాలుగు		1) లోక్ సభకు ఎన్నికన సభ్యులు
3) అఱుదు 4) ఆరు		2) రాజ్యసభకు ఎన్నికన సభ్యులు
10. ఇ-జ్యోతిష్ ఇటీవల ఏ రాష్ట్రంలో ప్రారంభించబడింది? (1)		3) ధిల్లీ, పుదుచ్చేరి శాసన సభలకు ఎన్నికన సభ్యులు
1) గుజరాత్ 2) ఉత్తరప్రదేశ్		4) రాష్ట్రశాసన మండలికి ఎన్నికన సభ్యులు
3) అంధ్రప్రదేశ్ 4) కర్నాటక		21. రాజ్యసభ షైర్స్ ఎవరు? (1)
11. డబ్బు.డబ్బు.డబ్బు (WWW) అనే పదాన్ని స్పష్టించినది? (2)		1) భారత ఉపరాష్ట్రపతి 2) ప్రధానమంత్రి
1) వి.యన్.యన్.యల్		3) లోక్ సభ నాయకుడు 4) రాజ్యసభ నాయకుడు
2) కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయం		22. ఇ-నేప అనగా? (3)
3) యూరోపియన్ పొలిటికల్ రిసెర్చ్ సెంటర్		1) ఎలక్ట్రోనిక్ ఉపకరణం
4) బి.యన్.యన్.యల్		2) ఎలక్ట్రోనిక్ నేపలు
		3) ఎలక్ట్రోనిక్ డెలివరీ ఆఫ్ సర్టీసెన్స్
		4) ఎమర్జెన్సీ నేప

23. యన్.ఆర్.ఇ.బి.పి ఉద్దేశించబడినది?	(1)	37. భారత రాజ్యాంగంలోని 370వ ఆర్టికల్ తెలుపునది?	(1)
1) గ్రామీణ ఉద్దేశిత 3) జాతీయ ఉద్దేశిత	2) నగర ఉద్దేశిత 4) రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్దేశిత	1) జమ్ము మరియు కాశ్మీర్ ప్రత్యేక హోదా 2) అస్సాంఖు ప్రత్యేక హోదా	(1)
24. లోక్ సభ సభ్యుడు కావడానికి ఉండవలసిన కనీస వయస్సు?	(4)	3) ఈశాస్య రాష్ట్రాలకు ప్రత్యేక హోదా 4) హిమాచల్ ప్రదేశ్‌కు ప్రత్యేక హోదా	
1) 22 3) 30	2) 18 4) 25	38. భారతదేశంలో ఎన్ని రకాల బడ్జెట్లు కలవు?	(2)
25. భారత ఉపరాష్టపతిని ఎన్నుకునువారు?	(2)	1) ఒకటి 3) మూడు	2) రెండు 4) నాలుగు
1) ప్రజలచేత ఎన్నిక 2) లోక్ సభ, రాజ్యసభ సభ్యులు కలసి 3) పార్లమెంటు సభ్యులు, రాష్ట్ర అసెంబ్లీ సభ్యులు కలిసి 4) లోక్ సభ సభ్యులు మాత్రమే		39. భారత రాష్ట్రపతి ఎంత మంది సభ్యులను రాజ్యసభకు నామినేట్ చేయవచ్చు?	(1)
26. స్టీం కోర్టు న్యాయమూర్తుల సంఖ్యలు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎవరి ఆమోదంతో పెంచవచ్చు?	(1)	1) 12 3) 22	2) 10 4) 21
1) పార్లమెంటు 3) రాజ్యసభ	2) లోక్సభ 4) పైవేవీ కావు	40. యన్.పొచ్.ఆర్.సి. అనగా?	(3)
27. లోక్సభ కార్యక్రమాలు నిర్వహించునది ఎవరు?	(3)	1) నేపసల్ హైవేస్ రికనష్ట్స్ కమిటీ 2) నేపసల్ హ్యామన్ రిసోర్స్ కమిషన్ 3) నేపసల్ హ్యామన్ రైట్స్ కమిషన్ 4) నేపసల్ హ్యామన్ రిహాబిలిటీస్ కమిటీ	
1) ప్రధానమంత్రి 3) లోక్ సభ స్పీకర్	2) భారత రాష్ట్రపతి 4) అధికార పార్టీ అధ్యక్షుడు	41. అసోక చక్రంలో ఉన్న గీతల సంఖ్య?	(1)
28. ప్రతిభా దేవి సింగ్ పాటిల్ (భారత రాష్ట్రపతి) ఏ రాష్ట్రానికి చెందినవారు?		1) 24 3) 30	2) 12 4) 34
1) మహారాష్ట్ర 3) పంజాబ్	2) గుజరాత్ 4) రాజస్థాన్	42. యూనివర్సిటీ గ్రాంట్లు కమీషన్ షైర్ఫ్ నుగా అంధ్రప్రదేశ్ సుంది ఉన్నవారు ఎవరు?	(1)
29. ఆర్థిక బిల్లును ఈ సభలో మాత్రమే ప్రవేశపెట్టవచ్చు?	(3)	1) ఆచార్య జి. రామేర్ష్ 3) ఆచార్య ఎ.కె. శర్మ	2) ఆచార్య సి. నారాయణ రెడ్డి 4) ఆచార్య రాజారామ మోహన్ రావు
1) పార్లమెంట్ 3) లోక్ సభ	2) రాజ్య సభ 4) పైవేవీ కావు	43. సర్వార్ వల్బభాయ్ రక్క భట శిక్షణ కేంద్రం ఉన్న ప్రదేశం?	(2)
30. పార్లమెంట్ ఎగువ సభ సభ్యుల సంఖ్య?	(2)	1) స్వా ధీలీ 3) మౌంట్ అబూ	2) ప్రైధరాబాద్ 4) బెంగళూరు
1) 240 3) 545	2) 250 4) 294	44. ప్రస్తుతం ఉన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ కు గతంలో ఉన్న పేరు?	(1)
31. నివజి అనగా?	(4)	1) త్రిలింగ దేశ 3) నిజాం రాష్ట్రం	2) రాయలసీమ 4) కోస్తా రాష్ట్రం
1) కంట్రోలర్ అండ్ అకోంట్స్ జనరల్ 2) కంప్రోలర్ అండ్ అటమిక్ జనరల్ 3) కంప్రోలర్ అండ్ అసిస్టెంట్ జనరల్ 4) కంప్రోలర్ అండ్ అడిటర్ జనరల్		45. శాతవాహన కాలంలోని నాటేలై ఉన్న బోమ్మ?	(2)
32. టాటా నానోకారు ప్రాజెక్టు పర్మిషన్ బెంగాల్ సుంది ఏ రాష్ట్రానికి తరలించబడింది?	(2)	1) అడవి పంది 3) విషుగు	2) ఓడ 4) విష్టువు
1) కర్నాటక 3) మహారాష్ట్ర	2) గుజరాత్ 4) తమిళనాడు	46. రుద్రమదేవి ఎవరి కుమారై?	(2)
33. రాజ్యాంగ సభ అధ్యక్షులు ఎవరు?	(1)	1) రాజు విక్రమాదిత్య 3) రాజరాజు	2) గంపతి దేవుడు 4) ప్రతాపరుద్ర దేవుడు
1) డా. రాజేంద్ర ప్రసాద్ 3) కె.యం. మున్సి	2) డా.బి.ఆర్. అంబెర్డ్ర్ 4) సరోజిని నాయుడు	47. రామప్ దేవాలయం ఎవరి కాలానికి సంబంధించినది?	(1)
34. భారత దేశపు తొలి మహిళా ప్రధాన మంత్రి ఎవరు?	(2)	1) కాత్సియులు 3) చాళుక్యులు	2) చోళులు 4) ఇక్కాతులు
1) ప్రతిభా దేవి సింగ్ పాటిల్ 3) సోనియా గాంధి	2) ఇందిరా గాంధి 4) విజయ లక్ష్మీ పండిట్	48. చీరాల-పేరాల ఉద్యమం ఎవరికి వృత్తికేరంగా సాగింది?	(3)
35. కేంద్రంలో ప్రస్తుత ఆర్థిక మంత్రి ఎవరు?	(4)	1) మింటో మార్కెసంస్కరణలు 2) సైమన్ కమీషన్	2) సైమన్ క్రొమ్ములు 3) చీరాల మునిసిపాలిటీ ఏర్పాటుకు 4) ఉప్పు సత్యాగ్రహం
1) మన మోహన్ సింగ్ 3) యిల్.కె అడవ్వాని	2) పి. చిదంబరం 4) పై వారెవరూ కారు	49. అంధ్రప్రదేశ్ రైతు ఉద్యమ ప్రారంభకుడు?	(1)
36. భారత రాజ్యాంగంలోని ఏ భాగంలో ప్రాథమిక వాక్యులు పొందవరచబడ్డాయి?	(2)	1) ఆచార్య యన్.బి. రంగా 3) కె.వి. రంగారెడ్డి	2) డా. పట్టాభి 4) కొండా వెంకటపుర్య
1) పార్ట్ -1 3) పార్ట్ -4	2) పార్ట్ -3 4) పార్ట్ -5	50. క్రింది వారిలో అంధ్ర రాష్ట్ర మఖ్యమంత్రి ఎవరు?	(1)
		1) నీలం సంజీవ రెడ్డి 3) కాను బిహారీనందరెడ్డి	2) భవనం వెంకట్రాం 4) డి. సంజీవయ్య

51. వేములవాడ ఎవరి రాజధాని?	(2)	66. నగార్పున సాగర్ అనకట్ట ఏ నదిపై నిర్మించబడినది?	(2)
1) పశ్చిమ చాళుక్యులు 2) వేములవాడ చాళుక్యులు 3) చోళులు 4) శాతవాహనులు		1) గోదావరి 2) కృష్ణా 3) మంజీరా 4) పోలవరం	
52. వీరశైవ మతాన్ని ప్రారంభించినవారు ఎవరు?	(1)	67. కృష్ణా డెల్హా ప్రారంభం అగునది?	(3)
1) బసవేశ్వరుడు 2) సోమవ 3) పోతన 4) కాపాలికుడు		1) శ్రీశైలం 2) గోదావరి జిల్లాలు 3) విజయవాడ 4) నెల్లూరు	
53. చాపకుడు ఉద్యమ లక్ష్యం?	(1)	68. గోదావరి నది జన్మించబడినది?	(2)
1) అంటరానితనం తొలగింపు 2) యుద్ధ కళలు 3) వివాహ వ్యవస్థ 4) పన్ను వ్యవస్థ		1) మంజీరా 2) నాసిక్ 3) మహాబలేశ్వర్ 4) శ్రీశైలం	
54. జాతీయ సోకా నమూనా మరియు పరిశోధనా కేంద్రం ఉన్న ప్రదేశం?		69. ఆంధ్రప్రదేశ్ సముద్ర తీరము యొక్క పొడవు?	(4)
1) కొచ్చి 2) విశాఖపట్టణం 3) మంబయి 4) కోల్కతా	(2)	1) 800 కి.మీ. 2) 870 కి.మీ. 3) 900 కి.మీ. 4) 940 కి.మీ.	
55. భారత దేశం ఎన్ని పిన్ జోన్స్ గా విభజించబడింది?	(4)	70. నిజాం సాగర్ అనకట్ట ఏ నదిపై నిర్మించబడినది?	(2)
1) 5 2) 3) 7 4)		1) కృష్ణా 2) మంజీరా 3) పెన్నా 4) వంశధార	
56. కాంగో రిపబ్లిక్ క్రింది వానిలో దేనిని అధికంగా ఉత్సత్తి చేస్తుంది?		71. నల్లగెడిలో పెరుగు పంట ఏది?	(3)
1) బౌగ్సు 2) వడ్జాలు 3) ఆయుర్ 4) సీసం	(2)	1) పరి 2) జనుపనార 3) పత్రి 4) చెరకు	
57. కృష్ణా జలాల వివాదం ఏయే రాష్ట్రాల మధ్య ఉన్నది?	(1)	72. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజల ప్రధాన వ్యతిష్ఠతి?	(4)
1) అంధ్రప్రదేశ్ మరియు కర్నాటక 2) అంధ్రప్రదేశ్ మరియు తమిళనాడు 3) కర్నాటక మరియు తమిళనాడు 4) మహారాష్ట్ర మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్		1) పశు పెంపకం 2) పారిశ్రామిక కార్యక్రులు 3) వ్యాపారం 4) వ్యవసాయం	
58. ఆంధ్రప్రదేశ్లో అత్యధిక అక్కరాస్త ఉన్న జిల్లా ఏది?	(4)	73. మేలురకం బైరైట్ దౌరుకునది?	(1)
1) తూర్పు గోదావరి 2) కృష్ణా 3) గుంటూరు 4) హైదరాబాద్		1) కర్నాలు 2) గుంటూరు 3) చిత్తురు 4) నల్గొండ	
59. భాష ఆధారంగా ఏర్పడిన మొదటి రాష్ట్రం ఏది?	(1)	74. ఆసియాలో పెద్దదైన రైలు - రోడ్ బ్రిడ్జ్ ఆంధ్రప్రదేశ్లోని ఏ నదిపైన నిర్మించబడినది?	(4)
1) అంధ్రప్రదేశ్ 2) తమిళనాడు 3) కేరళ 4) పంజాబ్		1) విజయవాడలో కృష్ణాపై 2) కాగజ్ సగర్లో గోదావరిపై 3) నెల్లూరులో పెన్నాపై 4) రాజమండిలో గోదావరిపై	
60. కొంతమంది శాసన మండలి సభ్యులు క్రీంది వారిలో ఎవరిచేత ఎన్నుకోబడతారు?	(2)	75. ఆంధ్రప్రదేశ్లోని ధనిక దేవాలయం ఉన్న ప్రదేశం?	(2)
1) ఓటర్లు 2) శాసనసభ్యులు 3) మంత్రులు 4) పైవారు ఎవరూ కాదు		1) విజయవాడ 2) తిరుపతి 3) సింహచలం 4) బిల్లు మందిరం (హైదరాబాద్)	
61. ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఏ సంవత్సరంలో శాసన మండలి పునరుద్ధరించబడినది?		76. నగార్పున కొండ ఏ జిల్లాలో ఉన్నది?	(4)
1) 1999 2) 2002 3) 2003 4) 2005	(4)	1) నల్గొండ 2) కృష్ణా 3) ప్రకాశం 4) గుంటూరు	
62. డి.ఆర్.డి.ఎ. అనగా?	(1)	77. 73వ రాజ్యాంగ సపరణ చట్టం సంబంధించినది?	(3)
1) డిట్రిక్ష్ రూరల్ డెవలమెంట్ ఏజన్సీ 2) కైర్క్ష్ రూరల్ డెవలమెంట్ ఏజన్సీ 3) డిట్రిక్ష్ రిమోట్ డెవలమెంట్ ఏజన్సీ 4) డిట్రిక్ష్ రూరల్ డైరెక్ట్ ఏజన్సీ		1) పట్టణ ప్రాంతాలు 2) మహిళలు 3) గ్రామీణ ప్రాంతాలు 4) పైనారిటీలు	
63. మహారాష్ట్రంలోని పదిహేను పర్మాలను తెలుగులోనికి అనువదించినది?		78. క్రీంది వానిలోని ఏ రాష్ట్రానికి అత్యధిక సముద్రతీర ప్రాంతం ఉన్నది?	
1) నన్నయ 2) పోతన 3) తిక్కన 4) ఎవ్రన	(3)	1) తమిళనాడు 2) ఆంధ్రప్రదేశ్ 3) బరిస్సా 4) కేరళ	(2)
64. సముద్ర తీరంలోకి చొచ్చుకువచ్చిన పర్వత శ్రేణి?	(4)	79. ఆంధ్రప్రదేశ్లోని పెద్ద అడవి?	(1)
1) నల్లమల పర్వతాలు 2) సాత్పురా పర్వతాలు 3) వింధ్య పర్వతాలు 4) పాలాచ్ పర్వతాలు		1) నల్లమల 2) సింహచలం అడవులు 3) నందికొండ అడవులు 4) భీమదోలు అడవులు	
65. కొల్లెరు, పులికాటలు?		80. అమరావతి (శివదేవాలయం) ఏ నది ఒట్టులైని ఉన్నది?	(4)
1) సీటి చెరువులు 2) కాలువలు 3) ఆనకట్టలు	(4)	1) తుంగబాద్ర 2) గోదావరి 3) పోలవరం 4) కృష్ణా	
66. నగార్పున సాగర్ అనకట్ట ఏ నదిపై నిర్మించబడినది?		81. ఆంధ్రప్రదేశ్లోని ఏ జిల్లాలో అత్యధిక సాగునీటి వసతి కల్పించబడింది?	
1) పశ్చిమ చాళుక్యులు 2) వేములవాడ చాళుక్యులు 3) చోళులు 4) శాతవాహనులు		1) గుంటూరు 2) పశ్చిమ గోదావరి 3) ప్రకాశం 4) కృష్ణా	(2)

82.	తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు ఏ రాష్ట్రాల మధ్య విస్తరించబడి ఉంది?	(3)	97.	165, 195, 255, 285, 345 ?	(1)
1)	తమిళనాడు మరియు కర్నాతక		1)	375	2) 420
2)	కర్నాతక మరియు అంధ్రప్రదేశ్		3)	365	4) 390
3)	ఆంధ్రప్రదేశ్ మరియు తమిళనాడు		98.	Ship : Sea :: Aeroplane: ?	(2)
4)	ఆంధ్రప్రదేశ్ మరియు ఒరిస్సా		1)	Sky	2) Air
83.	క్రింది సిరిస్సు పూర్తి చేయండి?	(1)	3)	Fly	4) Notary
24, 30, 120, 150, 600, ...?			99.	ADG, GJM, MPS, ...?	(2)
1)	750	2)	SVX	20 SVY	
3)	690	4)	SYX	4) SXY	
84.	$\sqrt[3]{0.002744}$ విలువను గుర్తింపుము?	(1)	100.	A/2, B/4, C/6, D/8, ...?	(4)
1)	0.14	20	27.0	1)	E/16
3)	27.3	4)	27.7	2)	F/32
85.	సీరిస్సు పూర్తి చేయండి? 3, 9, 27, 81, ...?	(2)	3)	F/12	4) E/10
1)	213	2)	243	101.	6, 12, 20, 30 ...?
3)	263	4)	274	2)	36
86.	సీరిస్సు పూర్తి చేయండి? 13, 31; 24, 42; 46,...?	(1)	3)	48	4) 56
1)	64	2)	36	102.	64, 8; 36, 6; 9, 3; 4, ...?
3)	96	4)	26	1)	5
87.	'పీడియో'కు సంబంధించినది 'కాసెట్' అయితే, అదే విధంగా కంప్యూటర్కు సంబంధించినది?	(4)	2)	2	
1)	రీలు	2)	రికార్డింగ్	3)	7
3)	ఫ్లైలు	4)	ఫ్లాఫి	103.	-aa-baa-ab-a ?
88.	EFG : HIG :: MNO : ...?	(4)	1)	a, b, a, b	(1)
1)	HMN	2)	RST	2)	bbaa
3)	TUV	4)	PQR	3)	abbb
89.	'పక్కి'కి 'గూడు' సంబంధమైతే, 'గుర్తొనికి' ఏమిటి?	(3)	4)	aabb	
1)	పెర్	2)	ప్ర్	104.	PIN : NIP ; TEN: ?
3)	ప్రైబల్	4)	కేవ్	2)	PNT
90.	ఎగ్గామినేప్పు: స్టూడెంట్:: ఇంటర్వ్యూ : ?	(2)	3)	NET	4) NPT
1)	పునిషి	2)	నిరుద్యోగి	105.	Chief Minister : State :: .....?.....
3)	విజిటర్	4)	స్నేహితులు	1)	Governor
91.	ఒక కోడ్లో 'TRICK' ను 'KCIRT' గా క్రాస్ రెడిక్లు రూటులు కు విధంగా ప్రాయాలి?	(1)	2)	Prime Minister	
1)	AURHOR	2)	OTHER	3)	President
3)	HUTHOR	4)	None of the above	106.	Walking : Man :: Flying : ?
92.	Words : Letters :: Phrase: ...?	(3)	1)	Running	(4)
1)	Letters	2)	Pamphlets	2)	Skipping
3)	Words	4)	None of the above	3)	Jumping
93.	Lok Sabha : Parliament :: ?	(2)	4)	Birds	
1)	Council	2)	Assembly	107.	Bark : Dog :: Mew : ?
3)	District	4)	Political Parties	2)	Cat
94.	Week : Weekly :: ...?.... : Daily	(2)	3)	Ox	4) Camel
1)	Month	2)	Day	108.	If GIRL is spelt as HJSM, then WOMAN will be apelt as ?
3)	Hour	4)	Night	1)	MNRT
95.	Tall : Short :: Weak ?	(1)	2)	RTSM	(3)
1)	Strong	2)	Heavy	3)	XPNBO
3)	Lean	4)	Nobe of the above	109.	If BAG is coded as 2, 1, 7, what will be the code for AGE ?
96.	6, 11, 21, 36, 56 ?	(3)	1)	1, 4, 6	(2)
10)	42	2)	1, 7, 5	3)	5, 3, 1
3)	81	4)	5, 1, 3	110.	నేను ఉత్తరం వైపుకు వెళ్లి, అక్కడ నుండి కుడికి, మరలా కుడికి తిరిగి మరల ఎడమ వైపుకు వెళ్ళాను. ఏ దిక్కు, పైపు నేను వెళుతున్నాను?
1)	15	2)	2)	1)	తూర్పు
2)	21	3)	3)	2)	పడమర
3)	27	4)	4)	3)	ఉత్తరం
4)	30			4)	దక్కిణం
111.	నా వయస్సు నాసోదరుని రెండితల వయసు కంటే రెండు సంవత్సరాలు తక్కువ. నాకు 16 సంవత్సరాల వయసు ఉన్నట్టతే మా సోదరుని వయస్సు ఎంత?	(3)	1)	7 సంవత్సరాలు	
1)	10	2)	10	3)	9 సంవత్సరాలు
2)	51	4)	12	4)	12 సంవత్సరాలు
3)	91			112.	క్రింది వానిలో సరిపడని (ఎఫిస్టు) సంఖ్యను గుర్తించము?
4)			1)	15	(4)
			2)	21	
			3)	27	
			4)	30	

113. Divide $3.75 / .75$

- 1) .005
- 2) .5
- 3) 5
- 4) 9

114. If BOAT is coded as ZMYR, then what will be the code for SHIP?

- 1) UJGR
- 2) QFGN
- 3) UJKR
- 4) QJGR

115. 'Physician' is to 'Medicine' as .... is to 'Surgery'?

- 1) Doctor
- 2) Nurse
- 3) Knife
- 4) Surgeon

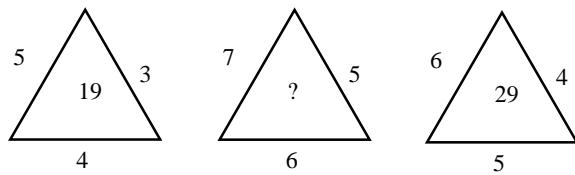
116. ఒక మహిళా కళాశాలలో 200 మంది విద్యార్థినులు ఉన్నారు. వారిలో 50% మంది పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులయ్యారు. ఒకవేళ ఉత్తీర్ణులైన బాలికలకంటే 20 మంది బాలురు ఉత్తీర్ణత పొందిన యొడల, ఉత్తీర్ణత పొందిన బాలురు ఉత్తీర్ణతా శాతం ఎంత?

- 1) 40%
- 2) 60%
- 3) 45%
- 4) పై వేవీ కావు

117. ఒక బాలుడు అంతగా ఆకలి లేసపుడు ఒక మామిడి పండును ఉదయం 10 గంటల సమయంలో మూడు నిమ్మపాలో తిన్నాడు. అదే మామిడి పండును బాగా ఆకలి ఉన్నపుడు మధ్యాహ్నం 3 గంటల సమయంలో ఎంత సేపట్లో తినగలడు?

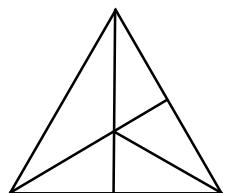
- 1) 2 నిమ్మాలు
- 2) 3 నిమ్మాలు
- 3) 4 నిమ్మాలు
- 4) 5 నిమ్మాలు

118. Identify the missing number?

- 1) 25
- 2) 41
- 3) 37
- 4) 47

119. ఈ క్రింది బోమ్మలో ఎన్ని త్రిభుజాలు ఉన్నాయి?

- 1) 12
- 2) 10
- 3) 6
- 4) 11

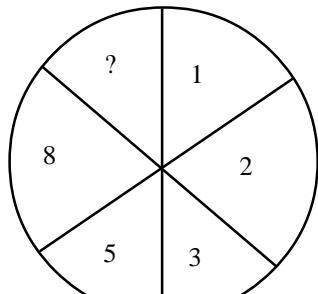
120. Which is the correct symbol of swastik?

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

(3)

121. Find out the missing number in the given figure?

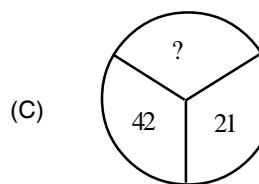
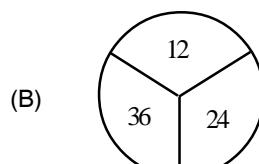
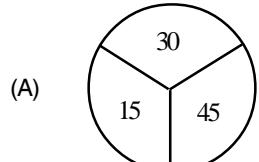
(2)

- 1) 15
- 2) 13
- 3) 12
- 4) 10

122. Find out the missing number in the figure 'C'?

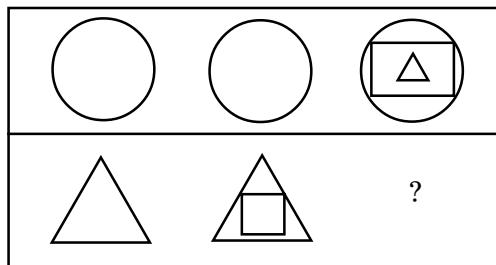
(1)

- 1) 63
- 2) 67
- 3) 73
- 4) 84

123. Complete the series?

(4)

(4)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

సూచన (ప్రత్యులు. 124 నుండి 131 వరకు) :			
అదే అర్థం వచ్చే స్వర్న పదాన్ని ప్రత్యుమ్మాయ పదాల నుండి గుర్తించుము.			
124. Rejoice :		(1)	143. Open book ? (3)
1) joyful	2) glory		1) Secret
3) hopeful	4) agree		2) Book is opened
125. Abduct ?		(3)	3) With no secrets
1) humble	2) express		4) Study the book thoroughly
3) kidnap	4) ignorant		144. Henky panky ? (1)
126. Vindictive?		(2)	1) Underhand dealings
1) petty	2) revengeful		2) Poem
3) prasise	4) unpopular		3) Song
127. Incentive ?		(2)	4) Phrase of a poem
1) Admit	2) Stimulation		145. Rounq the clock ? (1)
3) Objective	4) Scold		1) 24 Hours
128. Inquistive ?		(3)	2) 12 Hours
1) Dull	2) Careful		3) Half of the day
3) Interested	4) Rich		4) Night time
129. Erudite ?		(1)	సూచనలు : (క్రింద ఇవ్వబడిన పేరా నుండి 146 నుండి 150 వరకు) :
1) Knowledgeable	2) Unknown		ప్రత్యులు ప్రత్యుమ్మాయ జవాబులతో ఇప్పబడినాయి. పేరాను పూర్తిగా చదివి స్వర్న జవాబులు గుర్తించుము :
3) Illiterate	4) Vegue		Comprehension
130. Genuine ?		(3)	Culture is the cultivation of a plant of garden, not the eradication of its roots, it is an understanding of the roots and seeds, their patient care and instructed nourishment. Culture is not knowledge, nor is it art, still less is its acquaintance with literature and art By culture I mean first of all what the anthropologists means ; the way of life of a particular people living together in one place. That culture is made visible in their arts, in their social system, in their habits and customs, in their. It is an aggregate of customs, institutions, manners, standards, tastes, morals and beliefs. Now these are transmitted rather by the family than by the school, hence when family life fails to play its part, we must expect out culture to deteriorate. It is a delusion to think that the maladies of the modern world can be put right by a system of instrucion. On the contrary, iniversal education, by lowering standards, morals and tastes to a common denominator, and by sharpening the wits rather than disciplining character, tends to break down existing checks and balances. Education should be the drawing forth of potential values, it should not be the destruction of the safeguards that tradition places around yound egos naturallt inclined to wilful and preacarious flights.
131. Deviate ?		(2)	132. He is suffering .... cancer ? (1)
1) Concentrate	2) Not follow		1) from
3) Secret	4) Different		2) to
సూచన : (ప్రత్యులు. 132 నుండి 139 వరకు) :			3) by
వాక్య నిర్మాణం సరిగా ఉండే పదాన్ని ప్రత్యుమ్మాయ పదాలతో పూరించుము.			4) None of the above
133. I have ordered .... a gold ring ?		(4)	134. The classwork starts ..... next week ? (3)
1) by	2) for		1) to
3) at	4) to		2) for
135. He gave me ..... valuable advice ?		(1)	3) by
1) a	2) piece of advice		4) from
3) an	4) by		136. I am 45 years ? (1)
137. I have known her .... ten years ?		(2)	1) old
1) since	2) for		2) an
3) by	4) from		3) a
138. Somu is .... tallest boy in the class ?		(4)	4) at
1) a	2) an		139. Please reply ... my letter ? (1)
3) to	4) the		1) to
సూచనలు : (ప్రత్యులు 140 నుండి 145 వరకు) :			2) an
జవ్వబడిన ఆంధ్ర పద సముదాయమునకు స్వర్న జవాబు ప్రత్యుమ్మాయల నుండి గుర్తించుము.			3) a
140. Black sheep ?		(2)	4) by
1) Good character	2) Bad character		సూచనలు : (ప్రత్యులు 140 నుండి 145 వరకు) :
3) Gentleman	4) Sheep		జవ్వబడిన ఆంధ్ర పద సముదాయమునకు స్వర్న జవాబు ప్రత్యుమ్మాయల నుండి గుర్తించుము.
141. Bag and baggage ?		(4)	140. Black sheep ?
1) Completely	2) Incomplete		1) Good character
3) Full of bags	4) Luggage		2) Bad character
142. Take into account ?		(2)	3) Gentleman
1) Not consider	2) Consider		4) Sheep
3) Accounting	4) Occasions		141. Bag and baggage ?
			1) Completely
			2) Incomplete
			3) Full of bags
			4) Luggage
			142. Take into account ?
			1) Not consider
			2) Consider
			3) Accounting
			4) Occasions

ఎమిపిఎస్‌సి గ్రూహమ్-4

హర్షల్ లెల్వేర్ ఆఫీసర్స్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ప్రోజెక్ట్ -2

Exam Held On: 08-08-2010

1.	'ఫిలాస్టీ' అను పదంలో 'ఫిలో' అనగా?	(1)
1)	జ్ఞానం	2) విద్య
3)	ప్రేమ	4) సేవ
2.	'అందరికీ విద్య' అనునది ముఖ్య లక్ష్యంగా గలది?	(3)
1)	నేపస్ట పాలసీ అన్ ఎడ్యూకేషన్ 1986	
2)	మార్పు చేయబడిన NPE 1992	
3)	కొరారీ కమీషన్	
4)	సెకండరీ విద్య కమీషన్	
3.	'విద్యార్థి మొదడే (మరస్సు) ఉపాధ్యాయుని ముఖ్య సంబంధిత విషయము' అని నొక్కి వక్యాంశించిన మొదటి స్పీన్ విద్యావేత్త?	(4)
1)	దార్యవ్	2) ధారన్ ట్రైక్
3)	వైట్స్పోడ్	4) పెస్టలాజీ
4.	మొదటి 10 సంవత్సరముల పాఠశాల విద్య కాలపరిధిలో 5 సం. ప్రాథమిక+ 3సం. ఉన్న ప్రాథమిక +2సం. హైస్కూల్ కాలపరిమితిగా గలదు?	(3)
1)	NPE 1986	
2)	సెకండరీ విద్య స్టాయ కమీషన్ 1952-53	
3)	NPE 1992	
4)	భారత విద్యాస్టాయ కమిషన్ 1964-66	
5.	ప్రజ్ఞ/తెలివిపై ప్రభావం చూపేది?	(2)
1)	అనువంశికత	2) పరిసరాలు
3)	తల్లిదండ్రులు	4) బంధువులు
6.	రాజ్యాంగంలో ఆర్కికల్ 30 దేసికి సంబంధించింది?	(3)
1)	బాలికల విద్య	2) వికలాంగులైన పిల్లలు
3)	అల్పసంఖ్యాక వర్గం	4) బాల హక్కులు
7.	విద్యా దాని దృష్టి కోణంలో?	(2)
1)	రూప నిష్పేదకం	
2)	సంకలన మొత్తం నిష్పేదకం (Summative)	
3)	ధనాత్మకమైనది	
4)	ప్రమాణ పరమైనది (Normative)	
8.	భారతదేశ జాతీయ భాష?	(1)
1)	సంస్కృతము	2) హింది
3)	దేవనాగరి	4) తులు
9.	మామూలు శిశువు / సాధారణ శిశువు?	(4)
1)	ప్రజగలవాడు	2) అందమైనవాడు
3)	సాంఘికపరమైనవాడు	4) పెరుగుతూ ఉండేవాడు
10.	నిరాయుధికరణ దేసికోసం?	(3)
1)	శాంతి	2) హింస
3)	అభివృద్ధి	4) ప్రజాస్టాప్యము
11.	సంస్కృతిని యువతకు అందచేయు విధానం?	(3)
1)	సహాంచుట	2) సాంస్కృతిక విలంబనం
3)	సంస్కృతి పీటికరణ	4) సాంస్కృతిక సాపేక్షతా వాదం
12.	'ఫేర్' కమిటీ నియమింపబడిన సంవత్సరము?	(4)
1)	1929	2) 1917
3)	1902	3) 1938
13.	జీవిలోని స్వాభావికమైన పెరుగుదల ర్ఘక్షధాలను ఏమంటారు?	(4)
1)	పెరుగుదల	2) అభివృద్ధి
3)	పరిణతి	4) పైప్స్టీ
14.	మొట్టమొదటి ఓపెన్ యూనివర్సిటీ (సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం) ఇక్కడ నెలకొల్పబడింది?	(1)
1)	స్కూల్సీటీ	2) హైదరాబాద్
3)	పూనె	4) బెంగళూరు
15.	'విద్యకు విద్యామనో విజ్ఞాన శాస్త్రం యొక్క గోపు సహాయం?	(3)
1)	ప్రయోగ దృష్టికోణం	2) పైద్యాంతిక దృష్టికోణం
3)	క్రియాత్మక దృష్టికోణం	4) తాత్పొక దృష్టికోణం
16.	'సెల్వ్-యూషివిటీ' పద్ధతిని స్వీకరించినవాడు?	(1)
1)	ప్రాబెల్	2) హార్సెబ్జె
3)	పెస్టలాజీ	4) అరిస్టాబీల్
17.	'చూర విద్య అభ్యసనము' దీనికి ఉదాహరణ?	(4)
1)	జనాభా విద్య	2) కొనసాగింపు విద్య
3)	నియత విద్య	
4)	'జెట్రోచ్' (Outreach) కార్యక్రమాలు	
18.	జీవి యొక్క అతి ముఖ్యమైన లక్ష్యాత్మక లక్షణం?	(1)
1)	అనువంశికత	2) పరిసరాలు
3)	సమాజం	4) సంఘం
19.	జిల్లా ప్రాథమిక విద్య కార్యక్రమం (DPER) ఏ రాష్ట్రంలో మొదట ప్రారంభమైంది?	(2)
1)	ఆంధ్రప్రదేశ్	2) ఉత్తరప్రదేశ్
3)	మధ్యపదేశ్	4) మహారాష్ట్ర
20.	శీప్ పరిశీలనల వలన ఈ క్రింది వాటిలో ఏది ప్రభావితం కాదు?	
1)	(అర్థమెటిక్ మీన్) అంక మధ్యపుము	(2)
2)	మధ్యగతం	
3)	బాహుళకం	
4)	వ్యాప్తి	
21.	సత్యాస్వేచ్ఛని కేరుకునే వ్యక్తి నేమంటారు?	(2)
1)	బుచ్చి	2) తత్పవేత్త
3)	పూజారి	4) భక్తుడు
22.	10 + 2 + 3 రూపంలో గల విద్య విధానాన్ని సూచించింది?	
1)	NPE 1992	2) NPE 1986
3)	సెకండరీ విద్య కమీషన్ 1952-53	
4)	ఇండియన్ విద్య కమీషన్ 1964-66	

23. ఇచ్చిన 100 స్కూలులో ఒక వ్యక్తికి వచ్చిన మార్కులు దేనిని సూచించును? (1)
- 1) శాతం
  - 2) శాతాంశకం
  - 3) శతాంశక కోటి
  - 4) శాతం కోటి
24. ఎవరి దృష్టిలో విద్య యొక్క ముఖ్యాదేశం విద్యార్థులను నైతిక, లేదా శీలవంతులుగా చెయ్యటం? (1)
- 1) స్నామి వివేకానంద
  - 2) పాణిణి
  - 3) రహింద్రనాథ్ తాగూర్
  - 4) కౌటిల్య
25. ఒక తరగతిలో 10 బాలుర యొక్క వారంలోని ఖర్చు రూ. 112, 114, 120, 135, 222, 232, 240, 237, 248, 145 అయిన వారి ఖర్చుల వ్యాప్తి ఎంత? (4)
- 1) 68
  - 2) 33
  - 3) 248
  - 4) 136
26. ఏ సంవత్సరంలో యు.ఎస్. జనరల్ ఎసెంబీచే ‘పిల్లలకు సరిపడే ప్రపంచం’ స్టీకరించబడింది? (2)
- 1) 2001
  - 2) 2002
  - 3) 2003
  - 4) 2004
27. లోపినిర్ధారణ నికష్టు సామాన్యంగా వీరికోసం ఉపయోగిస్తాం? (3)
- 1) ప్రతిభావంతులకు
  - 2) స్వజనాత్మకతగల పిల్లలకు
  - 3) మంద అభ్యాసులకు
  - 4) అసాధరణ పిల్లలకు
28. ‘ఇక్కామిన్స్’ అనే పదం కొంతవరకు ‘బిల్ల్స్‌నోన్‌స్టాయ్’ అనే పదం నుండి తీయబడింది? (1)
- 1) గ్రీకు
  - 2) లాటిన్
  - 3) ఫ్రెంచ్
  - 4) అరబిక్
29. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉన్నత పారశాల స్థాయిలో ఎన్ని భావలను పరించపలయును? (2)
- 1) 4
  - 2) 3
  - 3) 2
  - 4) 1
30. దత్తాంశములో పలుమార్కు వచ్చు సంఖ్యను ఏమంటారు? (4)
- 1) అంకమధ్యమం
  - 2) మధ్యగతం
  - 3) వ్యాప్తి
  - 4) బహుళకము
31. జనాభా విద్య ఏ స్థాయిలో ప్రారంభించాలి? (2)
- 1) ప్రాథమిక విద్య
  - 2) ద్వితీయ విద్య
  - 3) ఉన్నత విద్య
  - 4) పూర్వ ప్రాథమిక విద్య
32. పెద్ద సమస్యలు గల చిన్న పిల్లలను ఏమంటారు? (2)
- 1) అసాధారణ పిల్లలు
  - 2) అవరాధులు లేదా బాల నేరస్థులు
  - 3) స్వజనాత్మకత కల్పినవారు
  - 4) మంద అభ్యాసులకు
33. అల్ప సంభ్యాక వర్గాల వారి హక్కుల పరిరక్షణ విద్య సంస్థలలో కల్పించడానికి రాజ్యాంగంలో గల ఆర్టికల్? (1)
- 1) 29 మరియు 30
  - 2) 28 మరియు 29
  - 3) 350 మరియు 351
  - 4) 45 మరియు 46
34. సంగీతం సామర్థ్యాన్ని కనుగొనడానికి పరీక్ష తయారుచేసిన వారు? (3)
- 1) ల్యావరంజ్
  - 2) మైల్ర్
  - 3) సీషోర్
  - 4) హర్ట్స్‌హర్ట్
35. ‘సార్వత్తిక విద్య’ అంటే ఈ వయసు పరిధిలోని విద్యార్థులందరికి పారశాలలో చదువుకునే సౌకర్యాలు కల్పించడం? (2)
- 1) 6-11
  - 2) 6-14
  - 3) 1-14
  - 4) 8-14
36. అధికారం, ప్రత్యేకమైన హక్కులు అనుసరించి ‘ఎక్కువ’, ‘తక్కువ’ వర్గాలుగా మనుషులను విభజించడాన్ని ఏమంటారు? (1)
- 1) పర్ష (తరగతి) వ్యవస్థ
  - 2) సాంస్కృతిక ఐక్యత
  - 3) సాంఘికమైన అంతస్థులు
  - 4) సాంస్కృతిక ప్రసారము
37. 46వ ఆర్టికల్ విద్యలో దీనిటి ప్రామాణ్యత చూపుతుంది? (1)
- 1) సాంఘికంగా, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతివారు
  - 2) ట్రీలు
  - 3) ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలు
  - 4) అందరు పిల్లలు
38. ఉపాధ్యాయులు అతి ముఖ్య సమస్య? (1)
- 1) విద్యార్థులను ఉపుష్టికరణ చేయడం
  - 2) బోధించడం
  - 3) విద్యార్థులను పరీక్షలో ఉత్సిర్జులుగా చేయడం
  - 4) తరగతిని నిర్వహించడం
39. మనదేశంలో వయోజన విద్య కార్బూకమాలను ప్రసరించడం వీటి ద్వారా జరుగుతుంది? (4)
- 1) పారశాలలు
  - 2) పంచయతీ ఘర్స్
  - 3) జనత కళాశాలలు
  - 4) సెప్రూ యువత కేంద్రాలు
40. దత్తాంశాలలో విస్తరణ అతి ఎక్కువగా ఉన్నపుడు ఉపయోగించే ఘనాంక కొలత ఏది ? (3)
- 1) చతుర్భాంశక విచలనం
  - 2) వ్యాప్తి
  - 3) ప్రామాణిక విచలనం
  - 4) విస్తృతి
41. ఎవరిని ‘సోషయాలజీ పితామహుడు’ అని అంటారు? (4)
- 1) ఆరిస్టోబిల్
  - 2) రాస్
  - 3) నవ్వు
  - 4) కోవ్చె
42. విద్య గుణకమునకు సూత్రం? (1)
- 1) విద్య వయస్సు/ వరుస క్రమం వయస్సు $\times 100$
  - 2) వరుసక్రమ వయస్సు / విద్య వయస్సు $\times 100$
  - 3) వరుసక్రమ వయస్సు / విద్య వయస్సు
  - 4) వరుసక్రమ వయస్సు + విద్య వయస్సు / 100
43. నైతిక లక్ష్యాలలో ఒకటి? (3)
- 1) రోజు దైవ ప్రార్థన చేయడం
  - 2) మతపర సహసరం
  - 3) న్యాయం చేయడం
  - 4) కష్టపడి పనిచేయడం
44. పరిణతి దీనికి కట్టుబడి ఉంటుంది? (1)
- 1) వరుసక్రమాలు మరియు పద్ధతులు
  - 2) పెరుగుదల
  - 3) వికాసము
  - 4) వయస్సు
45. ఆరిస్టోబిల్ దీనిని అనుసరించాడు? (4)
- 1) కిండర్ గార్టెన్ పద్ధతి
  - 2) చర్చ మరియు ప్రతిచర్చ పద్ధతి
  - 3) స్వీయ కృత్య పద్ధతి
  - 4) ఆగమ మరియు నిగమ పద్ధతి
46. ప్రీల విద్యాపై వత్తిడి తెచ్చిన ఆర్టికల్? (1)
- 1) 15
  - 2) 28
  - 3) 29
  - 4) 30

47. మొత్తంగా జీవిని (Organism) ఏమంటారు?	(1)	3) మానవ ప్రవర్తనను సూక్ష్మంగా వరించడానికి
1) అనువంశికత	2) పెరుగుదల	4) మనోవిజ్ఞాన శాస్త్రజ్ఞుడు కావడానికి
3) వికాసం	4) పరిసరాలు	61. 'విద్య అనగా సంపూర్ణ జీవనం' అనేది ఎవరి ఉద్దేశం?
48. వృత్తి విద్యను ప్రోత్సహించినవారు?	(2)	(3)
1) కొరారి	2) ముదలియార్	1) పెప్పలాటీ
3) కృష్ణమూర్తి	4) రాధాకృష్ణ్	2) రూసో
49. 10, 9, 5, 3, 11ల మధ్యగతం?	(4)	3) పొర్చుర్ సైన్స్
1) 5	2) 10	4) ప్రోబెల్
3) 11	4) 9	62. విద్య వలంటేర్లు వీరికి ఉదాహరణ?
50. ఉత్సాహంలో పెరుగుదల దేనికి సంబంధించినది?	(3)	(1)
1) మూర్తిమత వికాసం	2) పని అనుభవం	1) సంఘంలో ప్రతిభగల సహాయకులు
3) వృత్తి సామర్థ్యం	4) వృత్తిపరమైన	2) పొరశాలలో ప్రతిభగల సమాయకులు
51. పరిణామవాదం యొక్క మూలపురుషుడు?	(3)	3) జాతీయ ప్రతిభగల సమాయకులు
1) రాన్	2) రూసో	4) సామాజిక ప్రతిభగల సహాయకులు
3) డార్పిన్	4) నన్స్	63. వృత్తి యొక్క ప్రతిచర్య దీనిపై ఆధారపడి ఉంటుంది?
52. ఒక వ్యక్తికి అంతర సంగత్యం మరియు ఏకత్వం వల్ల వచ్చే అచంచలమైన మరియు ఆదారభరితమైన ఒక అంశం ఏది?	(2)	(4)
1) ప్రవర్తన	2) శీలము	1) అభిరుచి
3) మూర్తిమత్తుం	4) ఆత్మవిశ్వాసం	2) అవసరం
53. హిల్సాని జీవితంలో అతి మళ్ళీమైన కాల వ్యవధి ఏది ?	(1)	3) అభ్యసనం
1) మొదటి కొన్ని సంవత్సరాలు	2) కౌమారదశ	4) వైభారి
3) యువ్వన దశ	4) వృద్ధాప్య దశ	64. మానవులందరినీ ఒక కుటుంబ (వసుదైక కుటుంబకము)గా అనుకునే భావన?
54. విద్యార్థినంగా పరిగణించేది?	(2)	(4)
1) డిశంబరు ఒకటవ తేది	2) నవంబరు 11వ తేది	1) జాతీయత వాదం
3) మార్చి 8వ తేది	4) సెప్టెంబర్ 8వ తేది	2) వ్యాపారిక సత్త్వా వాదం
55. శిశువు ఏర్పడినపుడు?	(4)	3) సామ్యవాదం
1) గొంతు కండరాలు మాత్రమే నిమగ్నమవుతాయి		4) అంతర్జాతీయ వాదం
2) కండ్లు మాత్రమే నిమగ్నమవుతాయి		65. విద్య యొక్క ముఖ్య లక్ష్యం ?
3) కాళ్లు చేతులు మాత్రమే నిమగ్నమవుతాయి		(3)
4) శరీరం అంతా నిమగ్నమవుతుంది		1) ఉద్యోగాలను సమకూర్చడం
56. జ్ఞానత్త్వం దీని ద్వారా సంపాదించవచ్చు?	(4)	2) నివసించడానికి ఆశ్రయం కల్పించడం
1) తర్వాత		3) ప్రపాదన మెరుగుపరచడం
2) స్వయం స్ఫుర్తి సత్యం		4) సంపాదించుకునే శక్తి సామర్థ్యాలు కల్పించడం
3) ఊహాలతో కూడిన తత్త్వ చర్చ		66. ఆగమ సాంప్రదాయం దేనికి సంబంధించినది?
4) జ్ఞానమీమాంస శాస్త్రం		(1)
57. అన్ని మతాలు సంస్కరణలు కులాలు, వర్గాలు, జాతులు, భాషా భేదాలు లేకుండా అందరితోను ఒకే తత్త్వాన్ని కల్గించేది?	(1)	1) ఆర్య సాంప్రదాయం
1) జాతీయ సమైక్యత	2) సామాజిక సమైక్యత	2) ఆర్యుల ముందు సాంప్రదాయం
3) భావేంద్ర్య సమైక్యత	4) అంతర్జాతీయ అవగాహన	3) ప్రవిష్ట సాంప్రదాయం
58. విద్యార్థోద్ధాన విధానం దీనిపై ఆధారపడాలి?	(3)	4) సాంస్కృతిక వారసత్వం
1) అనువంశికత	2) సంఘవికాసం	67. ప్రతిభావంతులకు సరిపోవ పద్ధతి?
3) విద్యార్థి జ్ఞాన వికాసం	4) సంఘ వికాసం	(4)
59. కామన్ ఎంటర్ప్ పరీక్ష ఏదై ఉండాలి?	(4)	1) ఉపస్థితి కేంద్రాలు
1) సాధన వికష	2) లోప నిర్ధారణ వికష	2) ఉపస్థితి కేంద్రాలకు ఉపస్థితి కేంద్రాలు
3) వైభారి వికష	4) అంతర సామర్థ్య వికష	3) ప్రపాదన విద్యార్థి వికాసమును పరిశీలించుతాడు అని ఎవరంటారు?
60. మనోవిజ్ఞాన శాస్త్రం ఉపాధ్యాయునికి ఈ విధంగా ఉపయోగపడుతుంది?	(3)	(1)
1) మంచి ఉపాధ్యాయుడవడానికి		1) ప్రకృతి వాదులు
2) బోధనలోని కష్టాలను అధికమించడానికి		2) భావవాదులు

- 3) 3 నుండి 6 సం. వరకు
- 4) పుట్టినప్పటి నుండి 12 సం. వరకు
73. 'ఏకలవ్యు' విజ్ఞాన కేంద్రం ఎక్కడ ఉంది? (1)
- 1) ఫోపార్ క్రాటిక
  - 2) కర్మాటిక
  - 3) తమికనాడు
  - 4) బరిస్నా
74. ధారన్డైక్ అభ్యసన సిద్ధాంతం ఎక్కువగా దీనిపై ఆధారపడి ఉన్నది? (3)
- 1) చేస్తూ నేర్చుకోవడం
  - 2) సామీప్య సిద్ధాంతము
  - 3) ప్రయత్నం మరియు తప్పులు చేయట ద్వారా
  - 4) ఆంక్షల ద్వారా అభ్యసనం
75. జనాభా విద్య, మానవ వసరుల వికాస కార్యక్రమాలలో భాగమని చెప్పినది? (1)
- 1) టేలర్ గోపాలరావు
  - 2) వి.కె.ఆర్.వి. రావు
  - 3) ఎ.బి. వాడియా
76. 'విద్య అన్ని సమస్యల పరిపూర్వానికి త్రోపచూపే అతి విశాలమైన మార్గం' అన్నది ఎవరి ఉద్దేశం? (3)
- 1) జిడ్డు కృష్ణమూర్తి
  - 2) గాంధీజీ
  - 3) స్థాపి వివేకసంద
  - 4) రాగుర్
77. అంక్ష (Condition) ద్వారా నేర్చుకొనుట అన్నది ఎవరి సిద్ధాంతం? (1)
- 1) పావలోవ్
  - 2) స్కిన్సర్
  - 3) ధారన్డైక్
  - 4) హర్
78. అంధ్రప్రదేశ్లో ఈ క్రింది కోర్టుకు ప్రవేశములు కామన్ ప్రవేశ పరీక్షల ద్వారా జరుగుతోంది? (4)
- 1) జంటల్చిదియట
  - 2) బి.ఎ
  - 3) బి.కామ్
  - 4) బి.ఇడి
79. ఒక విషయం నేర్చుకొనుటక ఇంకోక విషయం నేర్చుకోవడం కష్టం అయితే దాన్ని? (2)
- 1) ధనాత్మక బదిలీ అంటారు
  - 2) బుణాత్మక బదిలీ అంటారు
  - 3) శూన్య బదిలీ అంటారు
  - 4) బదిలీ జరగలేరు అంటారు
80. 15 నుండి 45 సం. మధ్య వయస్సు గల వారిని పయోజనులని చెప్పింది? (1)
- 1) సార్జంట్ రిపోర్టు
  - 2) మోహన్‌లాల్ స్కేన్‌నా కమిటీ
  - 3) భారత విద్య కమీషన్
  - 4) 1976లో పంజాబ్ వెర్న్
81. 'విద్య స్టీల స్టాయిల్ మూలమార్పులను తెచ్చే ఏజింటో' అని చెప్పింది? (3)
- 1) కొరారి కమీషన్
  - 2) ముదలియార్ కమీషన్
  - 3) శ్రీఆజూ
  - 4) అంతర్జాతీయ విద్య కమీషన్
82. పయోజనలు, పిల్లలు, ప్రతి ఒకరు, ఒక ప్రాంతంలో / భూభాగంలో అది ఎలా నడుస్తోందో పట్టకుండా జీవితాన్ని తమవంతు భాగాన్ని స్వీకరించడాన్ని ఏమంటారు? (2)
- 1) సమాజం
  - 2) సంఘం
  - 3) దేశం
  - 4) రాష్ట్రం
83. చరశీలతా మానములు? (4)
- 1) వ్యాపి
  - 2) ప్రామాణిక విచలనములు
  - 3) చతుర్మాంశ విచలనములు
  - 4) పైవస్తీ
84. భారతదేశంలో ఉపాధ్యాయ శిక్షణ స్థాయిలు? (1)
- 1) 3
  - 2) 4
  - 3) 5
  - 4) 6
85. సమప్రార్థించిన ప్రవర్తనను, నిలపు చేసుకోవడం? (3)
- 1) పెరుగుదల
  - 2) వికాసం
  - 3) అభ్యసనం
  - 4) సంసిద్ధత
86. అదిభోతిక శాస్త్రం (మొటాఫిజిస్ట్) వీరి ఫిలాసఫీపై ఎక్కువ ఆధారపడింది? (4)
- 1) పాశ్వాత్ముల ఫిలాసఫీ
  - 2) ఇండో-పాశ్వాత్ముల ఫిలాసఫీ (3)
  - 3) భారతీయ ఫిలాసఫీ
  - 4) విద్య తత్వ శాస్త్రం
87. వైకరులు ఒక రకంగా? (4)
- 1) వయస్సు సమూహాలు
  - 2) లింగ సమూహాలు
  - 3) ట్రైప్ సమూహాలు
  - 4) సమూహ సమూహాలు
88. అంతర్జాతీయ అక్షరతా దినం? (1)
- 1) సెప్టెంబరు 8వ తేదీ
  - 2) అక్టోబర్ 2వ తేదీ
  - 3) నవంబరు 11వ తేదీ
  - 4) మార్చి 8వ తేదీ
89. సఫలీకృత బోధనలో మొదటి మెట్టు? (4)
- 1) ఎదుగుదల
  - 2) వికాశం
  - 3) పరిణాతి
  - 4) సంసిద్ధత
90. జాతీయ సమైక్యతని ఈ రోజుల్లో తప్పనిసరిగా పాటిస్తాం? (1)
- 1) రిపబ్లిక్ దినం
  - 2) సాంఘిక పండుగల రోజులు
  - 3) మత సంబంధ పండుగలు
  - 4) జాగ్రథీ పండగ దినాలు
91. భావజగత్తు సాంసారిక జగత్తుకు తేడా తెల్పిన తత్వతేత్త? (2)
- 1) అట్టిన్
  - 2) ప్లాటో
  - 3) కాంక్
  - 4) హిగెల్
92. భారతదేశంలో సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం (Open University) ఏ సంపత్తరంలో స్థాపించబడింది? (2)
- 1) 1982
  - 2) 1986
  - 3) 1992
  - 4) 1950
93. పిల్లలు ఏ వయస్సులో ఎక్కువ ఎత్తు వేగంగా పెరుగుతారు? (1)
- 1) మొదటి సంపత్తరం
  - 2) రెండవ సంపత్తరం
  - 3) మూడవ సంపత్తరం
  - 4) అన్ని సంపత్తరాలు
94. కేంద్రీకృత ప్రవేశములు (Admissions) అంధ్రప్రదేశ్లో దీని ద్వారా జరుగుతున్నాయి? (3)
- 1) మోఫిక పరీక్షలు
  - 2) అంతర్జ సామర్ప్పి పరీక్షలు
  - 3) ప్రెజ్ పరీక్షలు
  - 4) ప్రెజ్ పరీక్షలు
95. తరగతి మధ్య విలువలు, శౌసఃపున్యాలు ఈ గ్రాపులో వాడుతాము? (4)
- 1) బార్గ్రాఫ్
  - 2) పైచార్ట్
  - 3) హిస్టోగ్రామ్
  - 4) ప్రైక్వెస్ట్ పోలిగ్న్
96. పైస్టాయి, క్రింది స్థాయి వర్గాల మధ్య దూరాన్ని కలిపే విద్య లక్ష్యం? (3)
- 1) నైతిక లక్ష్యం
  - 2) వృత్తి లక్ష్యం
  - 3) పోర ధర్మ లక్ష్యం
  - 4) వ్యక్తిగత లక్ష్యం
97. రాజ్యాంగంలో ఏ ఆర్ట్రికల్ హింది భాషను జాతీయ భాషగా పరిణాతి చెందించడాన్ని సూచించిది? (2)
- 1) 350
  - 2) 351
  - 3) 25
  - 4) 15
98. మనోవైజ్ఞానం విద్యకు ఎలాంచిదంటే? (4)
- 1) విద్యకు తత్వ శాస్త్రం లాంచిది
  - 2) ఉపాధ్యాయులకు విద్యార్థుల లాంచిది
  - 3) ప్రథమతాన్నికి సమాజం లాంచిది
  - 4) వైద్యతాప్రాన్నికి, బయాలజీ, రసాయనతాప్రాల లాంచిది
99. 'మదర్స' అంటే? (1)
- 1) పారశాల
  - 2) ఇల్లు
  - 3) దేవాలయం
  - 4) కళాశాల

100. మనోవిజ్ఞానం యొక్క ఉపయగం?	(1)	114. మందకొడి, వెనుకబడి విద్యార్థుల సమస్యలు పెరగడానికి కారణం? (2)
1) విద్యావిధాన మూల్యాంకనం చేయడం		1) సర్వ శిక్ష అభ్యాస్
2) మంచి మార్కులు సంపాదించటం		2) మందకొడి ఉపాధ్యాయులు
3) విద్యార్థులను ఉన్నత స్థాయికి పంపటం		3) పిల్లలందరికీ విద్య
4) ఎక్కువ ధనం సంపాదించటం		4) విద్యారహిత తల్లిదండ్రులు
101. ఏ విధానంలో ఉపాధ్యాయుడు కేంద్ర బిందువు?	(2)	115. నెప్రూ యువక కేంద్రాలు దీని కోసం? (1)
1) వాస్తవిక సత్తా వాదం	2) భావ వాదం	1) వయోజనల అక్షరాస్యత
3) యదార్థ వాదం	4) ప్రకృతి వాదం	2) కొనసాగింపు విద్య
102. $Q_1 = 10$, $Q_2 = 25$, $Q_3 = 30$ అయిన చతుర్భాంశక విలవ? (3)		3) సార్వజ్ఞిక విద్య
1) 5	2) 15	4) సర్వ శిక్ష అభ్యాస్
3) 10	4) 20	116. శిశు కేంద్రిక్యత విద్యను సమర్థించిన వారు? (3)
103. విద్యాయొక్క ఏ లక్ష్యం విద్యార్థులను స్ఫురిం సంపుద్ధులను చేస్తుంది?		1) యదార్థ వాదులు
1) సాంఘిక లక్ష్యం	2) విద్యా లక్ష్యం	2) భావ వాదులు
3) జాతీయ లక్ష్యం	4) వ్యక్తి లక్ష్యం	3) ప్రాకృతికివాద సమర్థులు
104. ప్రవర్తన వీటి యొక్క ఖలితం?	(4)	4) మానవతా వాదులు
1) కుటుంబం మరియు సమాజం	2) సమాజం మరియు సంఘం	117. , దేనికి సూత్రం? (4)
3) పారశాల మరియు సమాజం	4) జీవ మరియు పరిసరాలను సంబంధించిన కారణాలు	
105. 'జనాభా విద్య మూలాధారాల వికాసం దీన్నే పోలీస్ కేస్' రాసినవారు?		1) సరాసరి విచలనము
1) టేలర్స, దేనియల్	2) బర్జుసన్	2) అంకమధ్య విచలనము
3) గోపాలరావు	4) ఎ.బి. వాడియా	3) చతుర్భాంశ విచలనము
106. 'ఉత్సాహకత పెరుగుదల' ఎవరు నొక్కి చేపేరు?	(3)	4) ప్రమాణిక విచలనము
1) కొరారి కమీషన్	2) ముదిలియార్ కమీషన్	118. కొనసాగింపు విద్యను ప్రోత్సహించినది? (3)
3) స్కూ ఎడ్యుకేషన్ పాలసి	4) భారతీయ విద్య కమీషన్	1) ముదలియార్
107. శారీరక మరియు ప్రవర్తనలో వచ్చే మార్పులు?	(1)	2) రాధాకృష్ణన్
1) వికాశం	2) పెరుగుదల	3) కొరారి
3) పరిషత్తి	4) పైవస్తీ	4) NPE
108. వయోజన విద్యను వయోజన కొనసాగింపు విద్య, విస్తరణ మరియు ఫీల్డ్ షాట్ రీఎస్ (ACEEE & FO) పేరుగా ఏ పంచవర్ష ప్రణాలికలో మార్పబడింది?	(1)	119. అందరి వ్యక్తులలోను ఏది సమానంగా ఎండడు? (4)
1) X	2) XI	1) వికాశం
3) IX	4) VIII	2) పెరుగుదల
109. అభ్యసన వక్తవు వీటి సంబంధాన్ని సూచిస్తుంది?	(4)	3) పరిషత్తి
1) ఉన్నట్టికరణ మరియు ప్రజ్ఞ ప్రదర్శన		4) పైవస్తీ
2) ఉన్నట్టికరణ మరియు అభ్యసం		120. 'బహుకళ ప్రవేశం' (మళ్ళీపుల్ ఎంట్రీ)ని ఎవరు ప్రవేశపెట్టమని సిఫార్సు చేశారు? (?)
3) ప్రజ్ఞ ప్రదర్శన మరియు అభ్యసం		1) సి.ఎల్.కుండు
4) వరిపస్టి మరియు అభ్యసం		2) మొహంతి జె.
110. పూర్వ ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయులు వీటికి బోధించాలి?	(1)	3) జె.పి. నాయక్
1) కిండర్ గార్డెన్ పిల్లలు	2) ప్రాథమిక పిల్లలు	4) అనిల్ బోర్డీయా
3) 10 సం.లోపు పిల్లలు	4) 14 సం.లోపు. పిల్లలు	121. ఎవరి తత్త్వ సిద్ధాంతం ప్రకారం క్రియ అనేది ఒక ప్రత్యేక కారకము?
111. 'ఆత్మ ప్రదర్శన' ముఖ్య ఉద్దేశం గల తాత్క్విక సిద్ధాంతం ఏది?	(3)	$\sum x_3$ వివేకాసంద
1) భావ సిద్ధాంత వాదం	2) యదార్థ వాదం	1) గాంధీజీ
3) ప్రాకృతి సిద్ధాంత వాదం	4) వ్యావహరిక సత్తా వాదం	2) రాగూర్
112. టైప్ చెయ్యటం దీనికి ఉదాహరణ?	(2)	3) అరబిందో
1) భౌతిక నైపుణ్యం కానిది	2) భౌతిక నైపుణ్యం	122. అనుభవంలేని ఆవరణలో అంతర్గత సామర్థ్యంతో పనిని సఫలీకర్తవంగా చేయడాన్ని? (3)
3) మానసిక నైపుణ్యం	4) సాంఘిక నైపుణ్యం	1) పైఫారి అంటాడు
113. రిఫ్రెషర్ కోర్సులు (పృత్యుంతర కోర్సులు) దీనికి ఉదాహరణ?	(4)	2) అభిరుచి అంటారు
1) కొనసాగింపు విద్య	2) అగి కొనసాగింపు విద్య	3) సహజ సమార్థకు అంటారు
3) పూర్వ -సర్వేసు విద్య	4) పృత్యుంతర విద్య	4) ప్రజ్ఞ అంటారు
114. మందకొడి, వెనుకబడి విద్యార్థుల సమస్యలు పెరగడానికి కారణం? (2)		123. 'లిబర్ల విద్యను' ప్రోత్సహించినవారు? (4)
1) సర్వ శిక్ష అభ్యాస్	2) మందకొడి ఉపాధ్యాయులు	1) ఆదర్శ మధ్య విచలనము
3) పిల్లలందరికీ విద్య	4) విద్యారహిత తల్లిదండ్రులు	2) పతుర్భాంశ విచలనము
115. నెప్రూ యువక కేంద్రాలు దీని కోసం?	(1)	3) కొనసాగింపు విద్యను ప్రోత్సహించినది?
1) వయోజనల అక్షరాస్యత	2) కొనసాగింపు విద్య	1) ముదలియార్
3) సార్వజ్ఞిక విద్య	4) సర్వ శిక్ష అభ్యాస్	2) రాధాకృష్ణన్
116. శిశు కేంద్రిక్యత విద్యను సమర్థించిన వారు?	(3)	3) కొరారి
1) యదార్థ వాదులు	2) భావ వాదులు	4) NPE
3) ప్రాకృతికివాద సమర్థులు	4) మానవతా వాదులు	117. , దేనికి సూత్రం? (4)
117. , దేనికి సూత్రం?		
1) సరాసరి విచలనము	2) అంకమధ్య విచలనము	
3) చతుర్భాంశ విచలనము	4) ప్రమాణిక విచలనము	
118. కొనసాగింపు విద్యను ప్రోత్సహించినవారు?	(3)	
1) ముదలియార్	2) రాధాకృష్ణన్	
3) కొరారి	4) NPE	
119. అందరి వ్యక్తులలోను ఏది సమానంగా ఎండడు?	(4)	
1) వికాశం	2) పెరుగుదల	
3) పరిషత్తి	4) పైవస్తీ	
120. 'బహుకళ ప్రవేశం' (మళ్ళీపుల్ ఎంట్రీ)ని ఎవరు ప్రవేశపెట్టమని సిఫార్సు చేశారు? (?)		
1) సి.ఎల్.కుండు	2) మొహంతి జె.	
3) జె.పి. నాయక్	4) అనిల్ బోర్డీయా	
121. ఎవరి తత్త్వ సిద్ధాంతం ప్రకారం క్రియ అనేది ఒక ప్రత్యేక కారకము?		
1) గాంధీజీ	2) రాగూర్	(2)
3) అరబిందో	4) అరబిందో	
122. అనుభవంలేని ఆవరణలో అంతర్గత సామర్థ్యంతో పనిని సఫలీకర్తవంగా చేయడాన్ని? (3)		
1) పైఫారి అంటాడు	2) అభిరుచి అంటారు	
3) సహజ సమార్థకు అంటారు	4) ప్రజ్ఞ అంటారు	
123. 'లిబర్ల విద్యను' ప్రోత్సహించినవారు?	(4)	
1) ఆదర్శ మధ్యలు	2) అస్థిత్వపాదులు	
3) యదార్థ వాదులు	4) ప్రకృతి వాదులు	
124. ధారణ వక్తం వీటి మధ్య ఉండుంది?	(1)	
1) ధారణ మరియు కాలపరిధి	2) ఉన్నట్టికరణ మరియు ధారణ	
3) ధారణ మరియు ప్రదర్శన	4) ఉన్నట్టికరణ మరియు ప్రదర్శన	
125. NFE యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశం ఏరిన ఉన్నట్టికరించుట?	(2)	
1) పృష్ఠలు	2) బడి మానివేసిన వారిని	
3) బయటకు వెళ్ళగొట్టబడినవారు	3) మంద అభ్యసకులు	
4) మంద అభ్యసకులు	4) మందకొడి ఉపాధ్యాయులు	
126. ప్రాథమిక స్థాయిలో మాతృభాష మాధ్యమం ద్వారా జరగాలని చెప్పిన ఆర్థిక్లో?	(1)	
1) 350	2) 45	
3) 26	4) 15	
127. సమాన విద్యావకాశాలను మొదటిసారిగా ఉద్దేశించినది?	(1)	
1) ఉన్న డిస్ట్రిక్టులు 1854	2) 1944లో సార్డెంట్ రిపోర్టు	
3) 1929లో హర్ట్‌గ్రాం కమిటీ	4) 1882లో హంబర్ కమీషన్	

